

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ 8 ΗΧΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΥΣ 8 ΗΧΟΥΣ

Οἱ διάφοροι τρόποι κατά τούς ὁποίους ψάλλονται τά μέλη ὀνομάζονται ἤχοι. **Οἱ ἤχοι εἶναι 8:** Πρῶτος (Α'), Δεύτερος (Β'), Τρίτος (Γ'), Τέταρτος (Δ'), Πλάγιος τοῦ Πρώτου (πλ. Α'), Πλάγιος τοῦ Δευτέρου (πλ. Β'), Βαρύς & Πλάγιος τοῦ Τετάρτου (πλ. Δ'). Οἱ ἤχοι διαίρουνται στούς Κυρίους καί τούς Πλαγίους.

Κάθε Κύριος ἤχος ἔχει τόν Πλάγιό του. Οἱ βάσεις Κυρίων καί Πλαγίων ἀπέχουν 4 φθόγγους ἐκτός ἀπό τόν Βαρύ, πού ἔχει τήν ἴδια βάση μέ τόν Τρίτο ἤχο καί γι' αὐτό δέν ὀνομάζεται Πλάγιος τοῦ Τρίτου. Ὄνομάζεται Βαρύς ἐπειδή ὅταν ψάλλεται διατονικά ἔχει τή βαρύτερη δηλαδή τήν πιό χαμηλή βάση ἀπό ὅλους τούς φθόγγους, πού εἶναι ὁ φθόγγος Ζω.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΩΝ ΗΧΩΝ

- Ἀπήχημα:** Μουσική φράση πού χρησιμεύει ὡς εἰσαγωγή στόν ἤχο, μᾶς δείχνει τήν κλίμακα καί τή βάση του.
- Κλίμαξ:** Ἡ ἐναλλαγή τῶν 8 φθόγγων ἢ χορδῶν, τά διαστήματα μεταξύ τους, τά τετράχορδα βαρύ καί ὀξύ καί ὁ διαζευκτικός τόνος.
- Δεσπόζοντες φθόγγοι:** Οἱ φθόγγοι γύρω ἀπό τούς ὁποίους κινεῖται τό μέλος καί ἀκούγονται περισσότερο ἀπό τούς ἄλλους.
- Καταλήξεις:** Τά σημεῖα στίξεως ἐντός τοῦ κειμένου (κόμματα, ἄνω τελείες, τελείες, ἐρωτηματικά, θαυμαστικά), τό τέλος κάθε τροπαρίου καί τό τέλος μιᾶς ομάδας τροπαρίων, ὅταν ἀκολουθεῖ ἐκφώνηση ἀπό τόν Ἱερέα. **Οἱ Καταλήξεις χωρίζονται σέ:** Ἀτελεῖς (ὅταν ὑπάρχει κόμμα ἐντός τοῦ μέλους), ἐντελεῖς (ὅταν ὑπάρχει τελεία ἢ ἄνω τελεία ἐντός τοῦ μέλους), τελικές (ὅταν τελιώνει ἕνα μέλος) καί τελικές πρὸς παύσιν (ὅταν μετά τό τέλος τοῦ μέλους ἀκολουθεῖ ἐκφώνηση ἀπό τόν Ἱερέα).

ΓΕΝΗ

- Διατονικό:** Ἀνήκουν οἱ ἤχοι: Α', πλ. Α', Δ' & πλ. Δ'.
- Χρωματικό:** Ἀνήκουν οἱ ἤχοι: Β' & πλ. Β'.
- Ἐναρμόνιο:** Ἀνήκουν οἱ ἤχοι: Γ' & Βαρύς.

Διατονικές Φθορές:

Νη	Πα	Βου	Γα	Δι	Κε	Ζω'	Νη'
ρ	φ	ζ	φ	ρ	ο	ζ	ρ

Χρωματικές φθορές:

Ἦχος Β'		Ἦχος πλ. Β'	
Δι	Νη	Πα	Δι
ϕ	ρ	ϕ	ρ

Ἐναρμόνιες φθορές:

Ζω'
ρ